

BORSSZEM JANKÓ

SZERKESZTI:

Molnár Jenő

BUDAPEST, 1931 OKTÓBER 15

HATVANNEGYEDIK ÉVFOLYAM

● 20 ●
3186 SZÁM

24

KOZMA JENŐ bátor lett

Néhány őszinte szó a színházi válságról

ÉBER ANTAL rántottlevese — fölmelegítve

Szenzációs aranyelet a Fasor-szanatóriumban

Hogy öltözködjünk, ha színházba megyünk

A pesti milliomos — anno Teleszky

Ára: 50 fillér

MOLNÁR JENŐ STÓFÁI

Szeretnék lenni...

Szeretnék hottentotta lenni,
Tudatlan lenni, sőt buta,
Fokföldön őserdőbe menni,
S nem tudni, mi az: valuta.

Szeretnék lenni vogul, osztyák,
Hegyek közt élni, hol kifosztják
A kincses, bő természetet,
S nem néznek aranykészletet.

Szeretnék élni más világban,
Mondjuk: talán Braziliában
És lenni fürtös botokud,
Ki Bé-listáról mitse tud.

Szeretnék élni, mint a zürjén
Sibériában és eltűrném
A bánya poklát, el biz'a,
Csak ezt ne halljam: deviza.

Szeretnék mint szabad teremtmény
Vadászni a Zambézi mentén
S bár csúnya nép a kafferek,
Ott nincsenek bank-afferek.

Szeretnék lenni ronda busman,
Ki meztelen, de rajta hus van,
S népboldogítástól szűzen
Nem tudja, mi az: közüzem.

Szeretnék lenni... bárki bárhol,
Ki nem tud a közgazdaságról...
Oh adjak már egy helyet,
Ahol nincs szükségrendelet.

Az „érdektelen“

A jó lakás féregtelen,
A jó asszony méregtelen,
Jó honatya — érdektelen.

Önzetlen minden lépte, mint
Atyához illik névszerint, —
Áldást a nép fejére hint.

Nincs telke s más ingatlana,
Nincs tyúk, ki néki kotlana,
Nincs pénz, miért megbotlana.

Nem jár ki ő semennyiért,
Nem jár be bankba szedni bért, —
Közférfiút ilyesmi sért.

S habár kopik az álla fel,
Állást, azt ő nem vállal el,
Mert néki csak közhála kell.

Ha volt előbb tisztviselő
S csak aztán lett képviselő,
Nyugdíjáról lemond, le ő.

Ha volt előbb képviselő
És közigazdának lép elő,
R. T.-be nem vonul be ő.

Mert nincsen semmi érdeke...
Agyában mindkét félteke:
A köz javának mérlege.

S az, aki pár esztendeig
Ily mód érdektelenkedik,
Csak házat, autót vesz, pedig...

Lehetne gazdag módfelett,
De hát szegényke mit tehet,
Mikor nem ismer érdeket!

Mikor lesz boldog az egész társadalom?

A dolog nagyon egyszerű. A 33-as bizottság eddig furt csak fölemelte az adókat és leszállította a fizetéseket. Nos, mindjárt boldog és megelégedett lesz az ország, mihelyt az adókat szállítja le és a fizetéseket emeli föl. Nem is kell hozzá olyan nagy tudomány. De valamivel mégis több, mint a fordítottjához.

Szenzációs aranyelet a Faszor-szanatóriumban

A mult héten Ádám professzor mesteri keze szenzációs aranyeletre bukkant. A mai súlyos időkben, amikor a Nemzeti Bank lázasan keresi az aranyfedezetet, örvendetes meglepetéssel fogadták a sokáig rejtve maradt kincset. Ádám tanár az idevonatkozó rendelet értelmében beszolgáltatta a leletet. A kormány az eset hatása alatt új rendeletet fog kibocsátani, amely szerint minden olyan politikust, aki tíz évig ült egy helyen, meg kell vizsgálni, hogy nem rejteget-e aranykészletet.

„Aranykonferencia“

MacDonald: Egészen odavan szegény... Meg aztán a fogai is olyan rosszak, hogy már táplálkozni sem tud...

Briand: Hm... Azt hiszem, legfőbb ideje, hogy aranyat tegyünk a szájába.

Mikor lesz vége a világválságnak?

Erre a kérdésre illusztris külmunkatársunk, Sanyaró Vendel így felelt:

Eddig a következő látogatások történtek: Brüning és Curtius fölkeresték MacDonaldot és Hendersont Angliában, Grandi fölkereste Brüninget, Brüning és Curtius fölkereste Mussolinit és Grandit, Brüning és Curtius fölkereste Lavalt és Briandt Párizsban, Laval most utazik ki Hoover meglátogatására Washingtonba. És még mindig mélyponton vesztegel a válság.

Hogy mikor lesz vége? Én megmondom. És miről lehet majd megtudni? Azt is megmondom. Ha majd én utazhatok Rómába, Berlinbe, Párizsba, Londonba és Amerikába, akkor tényleg vége lesz a világválságnak.

— Papa, mióta vagy te a mamával férj és feleség?

— Tíz év óta, fiaeskám.

— És meddig kell még?...

Az „érdektelenek“ és a pesti polgár

Megkérdeztünk a Körúton sétáló állás- és munkanélküliek közül valakit:

— Ön is „érdektelen”, kérem?

— Tudom, hogy miről van szó és sajnálom, hogy nem léphetek be az érdektelenek csoportjába. De mihelyt annyi telkem lesz Budán, mint az érdektelenek vezérének, Kozma Jenő úrnak, én is nyomban az élére állok az érdektelenek frakciójának.

Volán Jolán panaszja

Kedves Borsszem Jankó, nem értem, mért babrál ki velem folyton a hatóság. Az autómát már leállítottam, de még ez sem elégíti ki az adódetektíveket. Folyton keresgélnek, kutatgatnak nálam. Egy kicsit unom már ezt a sok puhatólást. Nem vagyok hozzászokva, hogy állításaimra így rácăfoljanak. Honleányi felháborodással Volán Jolán.

MAGA CSAK TUDJA SALAMON BÁCSI...

Mi az oka annak, hogy a feszült érdeklődéssel várt egységspárti értekezleten mindössze csak annyi történt, hogy Bethlen megmosta a párttagok fejét?

Seiffensteiner Salamon bátyánk rágyújtott egy illatos Jovialesre és így szólt:

A kis vidéki vándorcirkusz igazgatója öles plakátokon hirdette szenzációs attrakcióit. A plakát élén óriási betűkből ez állt:

A MŰSOR SENZÁCIÓJA AZ AUSZTRÁLIAI EMBEREVŐ KANNIBÁLOK ETETÉSE!

A közönség csak úgy tódult a cirkuszba. De mikor a kannibál-etetésre került

a sor, a publikum csalódottan látta, hogy az emberevők fött krumplit majszolnak.

— Hallja, — kiáltották oda a cirkusz-igazgatóknak — hiszen ezek nem is vademberek!

— Dehogy nem, — felelte az igazgató de hát már egy kicsit megszeliődtek.

— Mit szól az OTI elnöksége ahhoz, hogy a szocialisták nem látják szívesen Csilléry igazgató-főorvost?

Ez pont olyan eset, — mondta Seiffensteiner bátyánk — mint mikor Kardosné azt mondja a cselédjének:

— Mari, nem tetszik nekem, hogy az a katona minden este kint van a konyhában.

— Nekem se tetszik, nagysága kérem, de hiába mondom neki, olyan mafla szégyellős természetűe van, hogy az Istennek se akar a szalónba jönni.

Nyilvános köszönet

Városatyák, Budapest

Alulírott mély hálával köszönjük a munkanélküliség letörése érdekében kifejtett áldásos széktördelő és padromboló munkásságukat. Ripka főpolgármester úrral szemben állítjuk, hogy ez igazán komoly munka volt.

Asztalosok Ipartestülete

Családi kör

Kardos egy csunya családi pörpatvar után rezignáltan fordul a gyerekeihez:

— Hej, milyen boldogok lehetnének mi, ha a mamátokat nem vettem volna el!

Kedves Borsszem Jankó!

A skót elegáns meghívót kap, a következő szöveggel:

Miss Dudley szívesen látja a hét minden szerdáján teadélutánra.

Skótunk elmegy a teadélutánra, ahol alaposan bezabál. A kitűnő osonna végén így szól hozzá a házikisasszony:

— Mondja, uram, mi a maga keresztneve?

— Jimnek hívnak, — feleli a skót — de ez nem fontos.

— Hogy-hogy nem fontos?

— Mert miattam hívhatnak, ahogy akarnak, a fő, hogy ezekre a szerdai teadélutánokra mindig pontosan hívjanak.

Olesóbban, mint bárhol
vehet a gyártónál,

Nedelko Sándornál

Budapest VII, Károly körút 15. sz.

90 éves cég

hátizsákot

minden méretben és formában,
továbbá **ponyvát, sátrat,**
zsákot és gazdasági köte-
leket stb.

Most már egyszerű lett

a fölösleges szőrszálak eltávolítása, mert a Morisson tej egy perc alatt leviszi lábáról, karjáról, hónaljáról a túltengő hajszálakat. A Morisson tej teljesen ártalmatlan, illata kitűnő, használata kényelmes, nem fájdalmas, de gyors.

BORSSZEM JANKÓ A SZÍNHÁZBAN

Rosszul mennek a színházak

— Néhány őszinte szó egy kényes kérdéshez —

Rosszul mennek a színházak. Ezt mindenki tudja Budapesten. Már a premiérek is félház előtt játszódnak le. A második és harmadik előadáson pedig ásit a nézőtér. Csak főpróbára telik meg a színház. Potyapublikummal. De ezek legalább lelkesek. Soha annyi taps nem csattant fel pesti színházban, mint mostanság a főpróbákon. A nemfizető közönség lélekta na megváltozott. Élvez a potyáért. Azelőtt csak a fizető publikum élvezett s tapsolt és a főpróba nézőtere finnyáskodott, fölényeskedett, nagyképűsködött. Minden manikűr egy-egy szoknyás Francisque Sarcey, illetve Sebestyén Károly volt. És a Lipót-, Teréz- meg az Erzsébetváros hölgyei, akik rejtélyes utakon harapták ki az álelőkelőséget jelentő főpróba jegyeket, kezdtek már egészen türethetlenné válni a hangos, de felháborítóan hozzá nem értő megjegyzéseikkel. Hálából, hogy odaszagolhattak a teremtő művészmunka kulisszái mögé, minduntalan rávakkantottak szerzőre, rendezőre, színészre a minden értéket meg-rágó fogaik sövénye mögül. Elvették az ember kedvét a főpróba járástól. És elvették a fizető közönség kedvét az újdonságoktól. Nem tudom, mások talpaják-e ki most maguknak a főpróba jegyeket, de határozottan megváltozott a potyások magaviselete. A fentartandók fentartásával legalább el lehet viselni őket.

De, fájdalom, mindegy... a színházak minden nagy és nagyszerű, sőt heroikus erőfeszítése kárba vész, homokba fut. Nincs közönség. Az Operával együtt tíz színháza és négy kis színpada van Budapestnek. Ezek közül most már csak a Városi Színház van zárva. (Bár sose nyitná meg! Ezt a sóhajt rögtön megmagyarázom. Nagyon egyszerű: egy fiúgyingel nem lehet tojást festeni. Puntum.) A kis színpadoknak jól megy, a kisebb színházaknak türethetően. Annál kétségbeesettebb a nagy színházak helyzete. Van olyan, amelyik a napi kiadásának csak az ötöd-hatodrésztét veszi be. A direktorok fülig ülnek az adósságban. Uzsorakamatra vesznek fel pénzt. El kell véreznüök.

A publikum szegény. A köz- és magántisztviselőktől pontosan azt a tíz-tizenkét százalékot vették el, amit az élet szépségeire, kulturára, színházra, mozira, újságra költöttek. (Könyvről nem merek beszélni; ezt azelőtt is csak éppen hogy kóstolgtatták.) A vidéki gazda nem tud Pestre jönni s ha feljön, hitel után futkos. A kereskedő pénztelen. A lateiner koldus. Minden kereső pályán csak szórványosan láthatók valódi keresők, olyanok, akik találják is. Csak még a háztulajdonosok és az ipari vállalatok nagyobbjövendelmű vezetői tudnak költeni, anélkül, hogy a pengőket néznék. Mondjuk: tíz-hús pengő nem számít náluk. A pesti színház viszont drága. Villamos, ruhatár (pokolba vele!), jegy, megint villamos, kapupénz (pokolba vele!): manapság egész kis vagyon a középosztály emberének. De a színház azt mondja: nem lehetek olcsóbb, hiszen így sem tudok megélni. Tévedés. Sokkal olcsóbbnak kell lennie, haladéktalanul meg kell szüntetni a kötelező ruhatári rendszert (tőlünk nyugatra nincs ilyen csodabogár) és meglátják: egyszerre megtelik a nézőtér.

Persze nem minden este. De kérdezem: békeidőben, mondjuk 1910-ben, egy húszmillióos ország fővárosában volt-e ennyi színház és ilyen rengeteg filmszínház? Belvárosi Színház, Kamaraszínház, Fővárosi Operettszínház és Új Színház nem volt még akkor és mégse ment jól a színházaknak. Földes Imre mondta épp a napokban a Szerzők Egyesületében: csak szombaton és vasárnap voltak telt házak, hétfőn alig negyedház, kedden valamivel jobb, szerdán türethető, csütörtökön kielégítő, pénteken — ha nem volt bemutató — gyöngé. És mégis megélték a színházak. Miért? Biztos, hogy másként gazdálkodtak. Az is biztos, hogy a film akkor még nem jelentett éles konkurenciát. Viszont: a háború óta sokkal, de sokkal többen járnak színházba, mint ahogy többen járatnak és olvasnak újságot is. Általánosabb lett a kultúra, nagyobb a színházi kultusz.

Tanulság? Nem kellene kétségbeesni a pesti direktoroknak, ha csupa tőkeerős vállalkozó állna a minden óceánjárónál szeszélyesebb és veszélyesebb színházi alkot-

mányok parancsnoki hídján. Erről ne beszéljünk. Infandum jubes renovare dolorem... Csakhogy: színházat pénz nélkül, kockázat nélkül vezetni nem lehet. Nem szabad. Különböző válságból-válságba, csődből-csődbe (előbb anyagi, aztán erkölcsi nihilbe) bukdácsol. A pénztelen és eladósodott vállalkozóknak előbb-utóbb ott kell hagyniuk az igazgatói irodát. Mint ahogy annyi elődjük otthagyták már. És egyikük után sem sírt a művészet, a drámairodalom művésze. (Az egyetlen Beöthy László kivételével.) A mostaniak után sem fog sírni. (Tisztelet a csekély kivételnek.) Adják át helyüket, amíg nem késő. Ne ragaszkodjanak imaginárius kincsekhez, tekintélyhez, szerepjátszáshoz, — minél görcsösebben markolásszák, annál csúfosabban fogják elveszíteni.

És jöjjenek az új vállalkozók, akik kibírják két-három bukást (premiérekre gondolunk) s a negyedik darabot olyan fényesen mutatják be, mintha a Federal Reserve Bank aranykészletével dolgoznának. Mert illúzió nélkül nincs színház. S minél szegényebb a közönség, annál nosztalgiasabban vonzódik a földi szépség és gazdagság aranyos kalitkájához, a gondhessegető, bajfeleltető, szemfényvesztő, ragyogással, illattal csalogató komédiához. És boldogan csalatja meg magát, mert mundus vult decipi...

MOLNÁR JENŐ

FIRHANG MÖGÖTT

HONTHY HANNA a „Pillangó” primadonna szerepében ismét olyan remek alakítást produkál, hogy még a színészeknek is feltűnt. Az egyik kolléga meg is jegyezte:

— Nahát, ez a Hanuka csuda ebben a szerepben. Több, mint pillangó...

— Hogy-hogy több?

— Sex epillangó.

*

A VIGSZÍNHÁZ társalgójában azt mondta a héten az egyik színész:

— Na, az idei szezon nagyon szerencsésnek ígérkezik.

— Miből gondolod?

— Abból, hogy két darabot próbálnak egyszerre.

— Hol itt a szerencse?

A színész vállat von:

— Azt mondják: próba — szerencse.

*

A KIS NAIVA affektált rémüldözéssel mesélte a társalgóban a kollégáknak:

— Jaj, képzeljétek! Tegnap éjjel, mikor hazamentem, nem működött a lift. Gyalog indultam neki az öt emeletnek. Egyszer csak súlyos férfilepteket hallok a sötét lépcsőházban. A szívverésem is elállt és rohanni kezdtem, mint egy őrült.

— Na és utóleredt? — jegyezte meg epésen az egyik kolléganő.

Waldmann Sándor

egészségügyi, fürdőszoba-, árnyék-
szék- és mosdóberendezések. Ólomáruk,
víz-, gőz-, légszűrőszelvények. Pipere-
cikkék. Fayencemosdók, klozettszékák,
bidetek és ülődeszkák, stb., stb.

Budapest VI, Vilmos császár út 61

Telefon: 102-74

Színházi sóhaj

*Gazsi Mariskát ritkán látjuk
Fellépni már, csak hébe-hóban.
Nem csoda, hisz a színházaknál
Erős Gazsi-redukció van.*

Pallenberg betétje

Akik ujságot olvasnak, tudják, hogy Max Pallenberg, a világhírű német színész egész vagyona elúszott a bukott Amstel-bankban. Pallenberg óriási lármát csapott, telesírta Berlint, de vajmi gyöngye visszhangja volt ennek a jajveszékelésnek. A nyomorral küzdő németeket ugyanis nem hatotta meg, hogy Pallenberg egy hollandi bankban őrizte a pénzét, mikor hazájában a legnagyobb valutahiány van.

Csak a felesége próbálta vigasztalni a lesújtott művészt. Berlini bohémkörökben beszéltek, hogy Pallenbergné ezt mondta az urának:

— Látod, Max... most megint kezdetjük előlről... Azt hiszem, ugyanezt az eredményt hazafias úton is elérhettük volna.

Felvonás közben

Egy hölgy panaszkodik a barátnőjének:

— Mégis csak szemtelenség, kérlek... Egy úr az egész felvonás alatt folyton az arcomba bámult.

— Hol ül az illető?

— Pont az én helyem mögött.

Dr. Kajdacsy szakorvos
VIII, József körút 2

Rendel: 10-4 és 7-8-ig vér-, bőr- és nemibetegeknek

— Miért alapít Palásthy Irén zsidó apácakolostort?

— Biztosan azért, hogy azok a szegény zsidó nők, akiket nem keresztény közéleti férfiú vesz feleségül, kolostorba vonulhassanak bánatukban.

— Mondd, fiam, ha egy dollár öt pengő hetven fillérbe kerül és a te papád elad száz dollárt, mit kap érte?

— Minimálisan három hónapot.

Még egyszer a rántottleves

Éber Antal, a Meinel-cég meg a Borsszem Jankó

A Borsszem Jankó múlt számában „Éber Antal, a kávé meg a rántottleves” címen hitelesnek tetsző információ alapján azt írtuk, hogy Éber Antal dr. orsz. képviselő, a kereskedelmi és iparkamara elnöke az egyik legnagyobb tea- és kávé-behozatali cég főnökének, aki közbenjárását kérte a szükséges devizák kiutalása végett, ezt mondta: „Az emberek ne reggelizzenek kávét és teát, hanem rántottlevest.” Ezzel a cikkünkkel kapcsolatban a Meinel Gyula Rt. budapesti vezérigazgatója (akit névszerint nem is aposztrofáltunk) levelet írt nekünk, annak kijelentését kérve, hogy „Éber Antal dr. úr ömértósága ilyen vagy ehhez hasonló kijelentést nem tett, nála való tisztelgésém alkalmából kérésemet a legnagyobb figyelemmel meghallgatta és jóindulattal tovább adta”.

Készséggel igazítjuk helyre a Meinel-cég kitünő vezérigazgatójának egyedül hiteles tanúsága alapján a tényállást. Éber Antal tehát nem hangoztatta a Meinel-cég budapesti főnöke előtt a rántottleves előnyeit a kávéval és teával szemben. Illetőleg nem öelötte hangoztatta. Amiért egyébként eszünk ágába se jut gáncoskodni, feltéve, ha Éber Antal ömértósága előljár a jópéldával és naponként annyiszor eszik rántottlevest, ahányszor eddig teát és kávét fogyasztott. Szívesen ülünk mellé magunk is és az egész magyar író- és művészvilág. De kezdje el ő. Que les Messieurs banquiers commencent!

Hogy érzi magát az adóalany?

Erre a kérdésre a következő esettel felelt Seiffensteiner Salamon bátyánk:

A doktor azt kérdezi az öreg Spitzkövitzől:

— Na, mi a baj?

Spitzkövi nagyot sóhajt:

— A gyomrom ég, a fejem fáj, a fülem zúg, a szemem könnyezik, a karom zsibbad, a lábam szagat és hát — teszi hozzá panaszosan — én magam se érzem valami kitünően magamat.

A grófnő bravúrja

avagy: JÓ GYOMRA KELL HOGY LEGYEN EGY FÜZETES REGÉNY HŐSNŐJÉNEK

„A vér” című füzetes irodalmi termék 13. oldalán olvastuk a következő meg-rázóan izgalmas részletet:

„A grófné kidugta fejét páholyából és így beszélgetett a szomszéd páholyba; de midőn férjét jönni látta, hirtelen bekapta a fejét.”

Amikor megjön a bátorság

— Egy közismert adoma változata —

Kozma Jenő: Jól odakötöztek, István?

Bethlen István: De még hogy, a mindent neki!...

Kozma Jenő: Ugy? ... Akkor semmi akadály, hogy jól megmondjam a véleményemet...

TRISTAN BERNARD és az inasa

Tristan Bernard egy ízben így szólt sz inasához:

— Hozzon egy pohár Henneseyt.

— Nincs már, mester, kifogyott.

— Akkor hozzon a boltból.

— Igen, — felelte az inas — de meg se moccant.

— Na, mi az?...

— Nincs nálam pénz, mester és a boltos nem hitelez.

Az írő benyúlt a zsebébe és átadta a pénzt. Mikor az inas pár perc múlva visszajött a finom konyakkal, Tristan Bernard észrevette, hogy ez az ő előző nap megkezdett Henneseyje. Ránézett az inasra s így szólt:

— Hogy meglop, azt megbocsátom, de figyelmeztetem, hogy a jövőben legalább a hitelt ne tagadja meg tőlem.

Az ellenzéki blokk

— Mondd, kérlek, mi ennek az oka? A polgári ellenzékiek blokkba tömörültek és már huszonegyen vannak, de Rassay nem csatlakozott hozzájuk.

— Azért, mert akkor nem huszonegy lenne, hanem — fuccs a blokknak.

Bethlen és Pöstyén

— Igaz, hogy Bethlen Pöstyénbe készült?

— Igen, de meggondolta.

— Miért?

— Rájött, hogy az ellenzék is épp eléggé meg tudja izzasztani.

Egy kis politikai társasjáték

Tessék szavazni, tisztelt Választópolgárok!

Mint hogy időnk mindenre van bőségesen, egy kis politikai társasjátékkal akarjuk szórakoztatni olvasóinkat. Fölvetjük a kérdést: ha angol alkotmányos mintára feloszlatták a magyar parlamentet (amely megtévesztő kormányprogram alapján jött létre) és elrendelnék a választásokat, milyen eredmény kerülne ki az urnákból a jelenlegi választási rend-

szer mellett, de a hatósági erőszak és az utólagos megtorlás kizárásával?

Tehát: hány mandátumra számíthatna Bethlen István, Wolff Károly, Gaál Gáspár, Rassay Károly, Friedrich István és a szociáldemokraták pártja? A kerületek száma tudvalevőleg 245.

A válaszok közzését jövő számunkban kezdjük el. Tessék szavazni!

Hogy öltözködjünk, ha színházba megyünk —

vagy: a gazdag lipótvárosi család küzdelme a látszat ellen.

A gyógyszerész úr adománya

Kedves Borsszem Jankó! A kormányzó né inségakcióját támogató adományok-ról időről-időre kimutatás jelenik meg a lapokban. A múlt héten azt olvastam, hogy Lukács István gyógyszerész úr „Az Ur keze” című színművének két példányát ajánlta fel az inségesek javára.

Őszintén szólva, nem értem ezt „Az úr keze”-t, illetve a gyógyszerész úr kezét. Mit csinálnak az éhezők a színdarabjával? Ugy gondolja talán, hogy vegyék be?... Vagy mit csinálnak a didergők a darabbal? Ugy gondolja, hogy fűtsenek be vele?... Avagy azt hiszi tán, hogy éhes gyomorral, hideg szobában színdarabokat olvasnak a nélkülözök? Képzelnék, milyen zavarban lesz az inségakció vezetősége, mikor majd „szét kell osztani” a gyógyszerész úr adományát. Van egy ötletünk: küldje el a bezárt és bukófélben lévő színházak inséges dramaturgjainak. Vagy egy még jobb ötlet: küldjön színdarabok helyett színdarabokat a nyomorgóknak.

VÁROSI MOZGÓ

Csikós regiment

A Wolff-párt harcias tagjaival
a vezetőszerepekben

Aki reiszolja magát ezért a filmért,
mielőbb váltsa meg a jegyét.

Jellemző történetke a Nádor uccal pénzfejedelemről

A feltűnően takarékos természetéről ismert bankvezérhez beállított egy gyerekkori barátja és elpanaszolta, hogy állás nélkül van, tönkrement és a sárga földig el van adósodva.

A vezér jóindulattal hallgatta végig a siránkozást, aztán így szólt:

— Állást nem adhatok, de várj csak... mennyi az adósságod?

— Így fejből nem is tudom...

— No, akkor segítségemre lehetek, — mondta atyai jóindulattal a bankár — itt van a ceruzám, ezt neked ajándékozom, hogy legalább összeszámolhasd. És ne feledd el, hogy tizenöt évvel ezelőtt egy huszast én is adtam neked.

„Kecseszkenkecs“

Ez a kecses „kecseszkenkecs” című csodabogár valamelyik nekilódult magyar nyelvatléta agyából pattant ki. „Fogd, ahol éred” (angolul: catch as can catch) — ez a kifejezés az ú. n. szabadstílusú birkózás fogalmát fedi. És fonétikusan most bele akarják csempészni az amúgy is agyonfertőzött magyar sportnyelvbe. Mért nem jó a „fogd, ahol éred”? És mért kell mindjárt a magyar nyelvet is kificamítani? Elégedjenek meg vele a kecseszkenkecseszők, ha birkózás közben az egymás bokáját ficamítják ki.

— Berta, én úgy félek.

— Az istenért... Mitől?

— Most, hogy az adókiivetésnél a külső látszatot is tekintetbe veszik, biztos, hogy luxusadót fogok fizetni utánad.

— Miért?... Olyan grande dámának nézek én ki?

— Fenét! De olyan ronda vagy, hogy ez a mai világban direkt egy luxus.

Uraim, ez állattenyésztés!..

A világ első vasúttársasága 1804-ben igazgatósági ülést tartott Manchesterben. A többi közt Steven lordnak azt a kívánságát tárgyalták, hogy a birtoka mellett elhaladó vasút szénét szállítson neki. Az egyik igazgatósági tag méltatlankodva pattant fel:

— Még csak az kéne! Maholnap azt kívánják tőlünk, hogy trágyát is szállítson a vasút!

Több hang nem emelkedett, a kérelmet elutasították.

A történelem feljegyzi, hogy lord Steven, aki a korlátlan kívül hallgatta az ülés lefolyását, halkán azt mormogta: „Ez állattenyésztés! (Lefordíthatatlan szójáték. Angóliul olyasmit is jelent ez a kettős értelmű szó, hogy korlátoltság, valamely dolog felfogására való képtelenség.)

1804 óta sok minden történt, például az állattenyésztés is fejlődött, sőt — a korlátoltság is. Angliában is, nálunk is kiadták a jelszót: „Takarékoskodjatok!” Mit jelentene a gyakorlatban, ha a polgárok valóban meg is fogadnák ezt a szörnyű tanácsot? (És itt nem az államra gondolunk.)

Színházba menni nem muszáj. A mozi is nélkülözhető. Fényűzésnek kell nyilvánítani kávéházat, tejaszarnokot, vendég-

lőt. Könyvet sem kell venni. Van elég otthon, amit még nem olvastunk el, tessék megbolygatni a könyvespolcokat. Taxira, villamosra nincs szükség a kis területű Budapesten. Ne használjunk piperezereket, ne fizessünk különféle egyesületi tagdíjakat... és így tovább.

Ha ezeket a tétéleket egy évig mindenki kiadás mellőzésével zárja le, kész a boldogság. Minden polgárember háztartása olyan egyensúlyozott lesz, hogy ahhoz képest a Morgan-bank mérlege valósággal kánkánt jár. És mégis...

Szemben a takarékosági tébollyal, én mint Állam ezt prédikálnám:

— Emberek! Megállt az élet, nincs körforgás a pénznek, nincs ereje a társadalomnak, hogy a munkátlan kezeket foglalkoztassa. Lépjétek akcióba, költsékezzetek, dobjátok piacra a nélkülözhető, sőt az erőtlőket meghaladó pénzeszközöket. Én, Állam, ellenben lecsökkentem, összehúzó a háztartás kereteit az elképzelhető legszűkebb méretre, hogy nekem minél kevesebbet kelljen adnotok.

Minden egyéb, amit most az állam tanácsol s a társadalom csinál: állattenyésztés, csakhogy a szó angol értelmében.

BOROSS MIHÁLY

Abbazia-Kávéház

(Oktogon)

Tulajdonos: Steuer Gyula

Cégalapítás: 1869

Ürüház dísze: A SZÉP KÖNYV

Szép könyv dísze:

AZ ÍZLÉSES, MŰVÉSZI KÖTÉS

Köttesse be könyveit

Müller György könyvkötészetében

Budapest V, Vadász ucca 30.

WEISZ MARISKA

V, LIPÓT KÖRÚT 22

Függönyök. Terítők.

Dívtos kézimunkák.

Kner Izidor könyve

„Ötven év mesgyéjén” címmel pazar merített papírra nyomva adta ki Kner Izidor gyomai nyomtatómester, a Borsszem Jankónak évtizedek óta hű barátja és jeles munkatársa egy érdekes emberélet értékes dokumentumait. Sok mai regény-nél élvezetesebb és főleg tanulságosabb ez a frissen, sok helyt elmésen megírt önéletrajz. A könyvkötő Kner-család hagyományos könyvszeretete csendül ki belőle krai meghatottsággal. Kner Izidor sajátos humora izesíti a könyvkötőinas bolyongásainak, majd szerencsés révbejutásának és országos híre lendülésének nem mindennapi történetét. A hetvenéves Kner Izidor háziünnepünk is egyúttal, hiszen a Borsszem Jankó hasábjain csillant meg először a gyomai tréfacsináló eredeti szelleme. Könyvében külön fejezetet szentel a Borsszem Jankó régi „írastudóival és képfaragóival” való ismeretségének és néhai nagymesterünkhöz, Agai Adolphoz fűződött barátságának.

A MILLIOMOS

— Portré korunk hőseről —

Cipőm lyukas, ruhám ócska,
Leállítva az autócska,
Nem járok most csak gyalog,
Én milliomos vagyok.

Nehéz mostan adót csalni,
Be muszáj most mindent vallni.
Szívem sajog, szám dadog,
Én milliomos vagyok.

S mert nem lehet letagadni,
Sokat kell most lefaragni,
A luxussal felhagyok,
Én milliomos vagyok.

Volt inasom, volt titkárom,
Barátnőm is volt vagy három,
Ezeken mind túladok,
Én milliomos vagyok.

Nem telik már osztrigára,
Rítzbe se, — csak népkonyhára.
Délben oda ballagok,
Én milliomos vagyok.

Ruháimat nem Londonban
Csináltatom nagy gondomban,
„Teleki”-re baktatok,
Én milliomos vagyok.

A Teleszky vagy a Gandhi
Hozzám képest direkt dandy.
Igy őrzöm a látszatot,
Én milliomos vagyok.

Uszva tejben, zsírban, mézben,
Földi pályám ha bevézsem,
Népszállóban meghalok,
Én milliomos vagyok.

HESZ FERENC

REB MENÁCHEM CICESZBEISZER SZÖRNYŰ ÁTKOZÓDÁSAI

— O látszat olopján mondja ki terád oz adóhivatal, hodj te csalsz!

— Ellenben o te feleségednél ne csak o látszat csaljjon!

— Tedjenek terád gúnyos megjegyzéseket o nők, hodj már oz autód is le van állítva!

— O keserűvizadót is kelljen teneked nyelni!

— O te lányaid arrul ledjenek híresek, hodj ebben oz általános valutakrízisben is állandóan fedezve vannak!

— Ha színházba mentek, te álszakált ragassz, a feleséged pedig borotválkozon meg, hodj ne ismerjenek rátok!

— Ledjen teneked aranyalapod és ozt is vedjék ki oz orvosok!

— Csakesupán ozt o zsírt rezerválhasd télre, omít o Teleszky öreg kalapjából tudna kisajtolni o hatos albizottság!

33-as SZINHÁZ

FELKOPOTT ÁLLAMÜGYÉS
Takarékossági dráma 3 levonásban.

Utána

KOX ÉS BOX

Szendarab, avagy: 1 kiló kox
10 box árán

Szín: a Középosztály lecsuszdája.

BERLINI LEXIKON

Szatzmári Jenő. 1909-ben jött el Pestről a berlini technikai főiskolára, ahol diplomát szerzett, de azután újságíró lett. Olyan pompásan ír németül, mint az édesapja, Szatzmári Mór szerkesztő magyarul. Ujabb filmeket ír.

Székely Gábor dr. Fogorvos. Sok páciense van úgy a németek, mint a magyarok között is. Húzásai közismertek. Különösen a bohémeket szereti húzni. A saját fogát csak akkor szívja, ha magyar cigaretta van a szájában.

Székely István. Filmrendező. Mint újságíró kezdte. Több budapesti napilap munkatársa volt. 1925-ben rendezte első filmjét. Vetített művei közül a „Nagy vágy”, a „Rapsodie der Liebe” és a „Seitensprünge” aratott jelentős sikert.

Székely János. Egyike a legjobban kereső filmíróknak. Tizenkét filmet írt és mind a tizenkettőnek nagy sikere volt. Legismertebbek: „Magyar rapszódia”, „Melodie des Herzens”, az „Aszfalt”, „Die singende Stadt”, a „Manolescu”, „Kolibri”, „Nina Petrovna”.

Székely Vilmos dr. A negyedik Székely, aki a filmszakmában dolgozik. Az „Alliance”-filmgyár igazgatója. Ő csinálta az első Pallenberg-filmet.

Szenes Ernő. Budapesten kabarészínpadokon aratott sikereket. Berlinben a Boulevard Theater szerződtette, később filmezni kezdett. A hangosfilmen is kedvelik sajtóságos, rekedt hangját.

Szigethy István. Rajzolóművész, aki mint festő is kitűnő nevet szerzett. A Borsszem Jankóban sok karikatúrája jelent meg. A magyarok csak mint „pipás Szigethy” emlegetik. Magyar dohánnyal jobban meg lehet főzni, mint birodalmi márkával.

Szöke Szakáll. A legrégebb berlini magyarok egyike. Előbb kabarészínpadokon lépett fel, később operettekben. Sok filmen szerepelt nagy sikerrel. Néhány hónappal ezelőtt alakult meg a Szöke Szakáll G. M. B. H., amely négy Szöke Szakáll-filmet fog elkészíteni. Legkedveltebb tagja a berlini magyar társaságok-

nak. Törzsasztalát állandóan egy sereg nevető ember veszi körül.

Tamedly Mihály dr. A berlini magyar Collegium Hungaricum igazgatója. Nagy megbecsülésnek örvend. A hivatalos ünnepekéig állandó szónoka.

Temáry Elza. Több film főszerepében játszott nagy sikerrel.

Ujhelyi Nándor. Berlinben a Kurfürstendammon ép olyan jól ismerik a népszerű író jellegzetes széles kalapját, mint annakidején a budapesti korzón. Filmeket és színdarabokat ír.

Vajda László. Mint színműfő kezdte Budapesten, a Magyar Színház igazgatója volt. Évek óta Berlinben él és a legjobban keresett filmírók egyike.

Vásárhelyi Gyula dr. Született újságíró. Jelenleg a berlini magyar idegenforgalmi iroda vezetője. Egy év alatt 2000 németet vitt Magyarországra és 250.000 német diáknak mutatta be filmen Magyarországot.

Verebes Ernő. Newyorkban született. Első filmjével aratott sikere után a „Marica grófnő” főszerepének eljátszására szerződötték. Ma egyike Berlin legnépszerűbb filmszínészeinek.

Vladár Ervin. Attasé a berlini magyar követségnél. Kitűnő szónok, ügyes diplomata. A Borsszem Jankó rajongója.

Weiss Bernhard. Berlin rendőrségi alelnöke. Ő vezeti a mintaszerű berlini rendőrséget. Európa egyik legjobb kriminalistája.

Wettstein János. Követségi tanácsos, Kánya Kálmán követ helyettese.

Zsoldos Andor. Neve az ábécé törvényei szerint az utolsó helyen van, pedig az első helyet érdemelné, mert ő a legkedvesebb és legaranyosabb szívű berlini magyar. Színésznek indult, aztán újságíró lett Budapesten. Molnár Jenő volt a szerkesztője „A Nap”-nál. Több operett-szöveget írt. Jelenleg a „Melodie” filmvállalat igazgatója.

Berlin, október.

Palásti László

Csemege-, fűszer-, konzerv- és italokért
telefonáljon

MIKLER SÁNDOR-hoz

Aut.: 264-86 Budapest, VI. Teréz körút 1/c

HYPEROL szájvíz-
tabletta

ideális száj- és toroköblögető

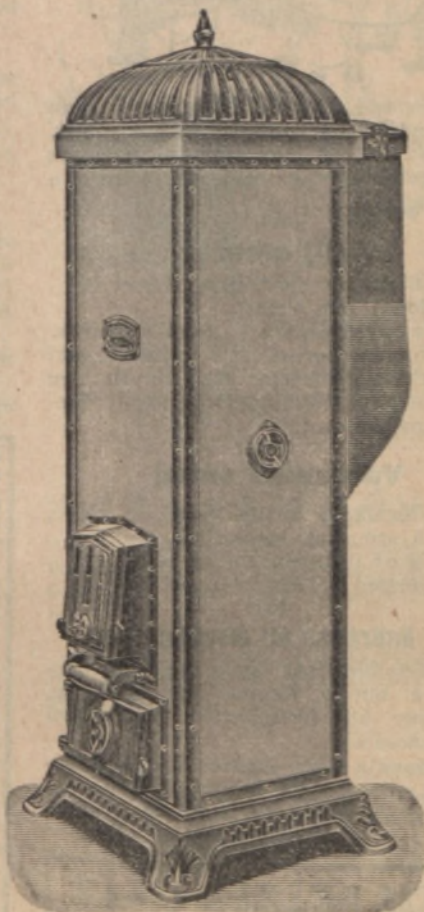
**Magyar Királyi Állami Vasgyárak
Kereskedelmi Képviselője Rt.
Budapest, V. Vilmos császár út 28., földszint
Telefonszám: 27-3-20**

Szab. folytonégő

JOBBÁGY KÁLYHÁK

Főbb előnyei:

1. Még a legsilányabb hazai barnaszén is tökéletesen és teljesen szagtalanul égeti el!
2. 15—20 órán át kezelés nélkül ég!
3. Kötően szabályozható!
4. Hatásfoka barnaszén használatánál a hivatalos megállapítás szerint 81.8 százalék.
5. A leggazdaságosabb és legideálisabb kályharendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is körülbelül 50%-kal kevesebbet fogyaszt a közönséges kályhánál!
6. Egyszeri begyújtással folytonégést biztosít! Kezelést alig igényel! Széngázok nem fejlődhetnek!

**A MAGYAR KIR. ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK
GYÁRTMÁNYA**

Hazai szén tüzelésére legalkalmasabb!

Kérjen ingyenes árjegyzéket!

— Képzeld, újabban a középiskolákban a növendékekkel fizettetik meg a fűtést.

— Na és?... Így legalább nemcsak a gyerekeknek lesz melegük, hanem a szülőknek is.

Új elem

A fizikatanár felszólítja Móríckát:

— Mondj egy elemet.

— Az egységspárt, — feleli a gyerek.

— Honnan veszed ezt a számárságot?

— Abból gondolom, hogy ha Bethlen az egységspártban politizál, akkor mindig elemében van.

Városházi sóhaj

Régezte a közgyűlésen
A szónokok berekedtek,
Most pedig len, millen idők!
Beszéd helyett verelkedtek.

Az Andrássy úti divatüzletben

A 33-as bizottság egyik tagja azt kérdezte a minap Komlós Sándortól, az Andrássy úti férfidivatüzlet népszerű tulajdonosától:

— Mondja csak, Komlós úr, tulajdonképpen mire spórol Teleszky?

— Azt hiszem arra, hogy tíz év után végre egy jobb öltönyt rendel nálam.

NEM VESZEK ÚJAT,

mert a **PURGATORIUM**

rongyos

nyakkendőt, fehérneműt
javít, alakít.

Műstoppol, szemfelszed,
fejel, talpal, stoppol
fillérekért.

Írjon, munkáért megyünk.

OKTOGON
Teréz körút 18

Kedves Borszem Jankó!

Egy asztalossegéd gyilkosságot követett el és tizenötévi fegyházra ítélték. Buzgón dolgozott a gyalupadnál, amikor az igazságügyminisztérium egyik főtisztviselője szemlét tartott a fegyházban.

— Na, hogy van? — kérdezte a vendég a feyencstől.

— Köszönöm kérdését, méltóságos uram... — felelte. — Minden rendben volna, csak egyet nem értek...

— Mit nem ért? Beszéljen!...

— Azt nem értem, mért kell manapság gyilkolni ahhoz, hogy az ember munkát kapjon.

Szegény teremtés!

Két barátó beszélget.

— Hogy én milyen boldogtalan vagyok! — sóhajt az egyik.

— Miért? — kérdezi a másik.

— Már a harmadik udvarlóm akar beszélni a mamával.

— Te örült és te még boldogtalanannak nevezd magadat?

— Hát persze. A mama tudniillik egyiket se engedte szóhoz jutni.

Nagyon megnehezült az időjárás felettünk!

Természetes tehát, hogy az emberiség általában arra törekszik, hogy a hangulatot, a kedvet, a reményt előidézze és fokozza.

Ez leginkább elérhető a magy. kir. osztálysorsjáték által, mert akinek sorsjegye van, alapos a kilátása, hogy egy kis befektetés árán nagy vagyont tehet szert.

Hol nyerhet most 30 ezer, 40 ezer, 50 ezer, 100 ezer, 200 ezer vagy 300 ezer pengőt?

Az osztálysorsjáték módot, alkalmat ad mindenkinek, hogy kisebb-nagyobb nyereségben részesüljön bárki, mert az összes sorsjegyeknek egyforma a nyerési esélye.

Nem pusztá álom a reménység!

Az új sorsjáték húzása október 16-án kezdődik, tehát

PRÓBA-SZERENCSE!

Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos ára: $\frac{1}{4}$ 24 P, $\frac{1}{2}$ 12 P, $\frac{1}{4}$ 6 P, $\frac{1}{8}$ 3 P az összes árusítóknál!

Sorsjegyek és nyereségek arany-pengőben.

— Hogyan? ... Mig Bethlen volt hatalmon, addig nem voltak „érdektelenek” az urak?

Rossz gazdasági viszonyok mellett mindig sokkal több ember vesz részt az osztálysorsjátékon. Miért? Erre igazán könnyű megfelelni. Egyszerre nagy összeget keresni csak nyermény által lehet. Nyerni pedig csak az nyerhet, akinek sorsjegye van. Köztudomású, hogy a m. kir. osztálysorsjáték nyerési esélyei páratlanok. Kísérélje meg ön is! Rendeljen egy sorsjegyet bármelyik fő-árusítónál.

KOSSUTH LAJOS u. 7.
- AUL 890-63 -

Alapítási év 1910
Hazánk első bélyegháza

**BUDAPESTI
BÉLYEGTŐRSZÁKSZEG**

Kérje most megjelent
5. számú árjegyzékünket

Budapest
Kossuth Lajos u. 7.

- Szervusz! De rég nem láttalak.
— Megnősültem.
— Á, gratulálok. Érdekházasság?
— Naná, Kozma-párti.
— Hogy érted ezt?
— Ugy, hogy nem „érdektelen”.

ARANYKÖPÉSEK

A szerencsével úgy van az ember, mint sok ismerősével: néha évekig nem találkozik veled, máskor naponként többször is.

*

Rendesen a legnagyobb dolgokat szoktuk lekicsinyelni és a legkisebbeket felmagasztalni.

*

Nem az a jó barát, aki a szerencsétlenségében érez veled, hanem az, aki a szerencsében.
Karádi Emil

64. évfolyam, 20. (3186.) szám

Felelős szerkesztő és kiadó:
MOLNÁR JENŐ dr.

Művészeti főmunkatárs:
GÁSPÁR ANTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Mozsár u. 9. Tel.: A.233—24

Laptulajdonos:
Borsszem Jankó Lapkiadó Rt.
Igazgató: MOLNÁR EMIL

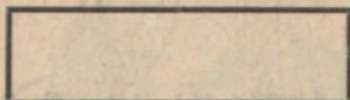
A BORSSZEM JANKÓ előfizetési árai:

Egész évre	20 pengő — fillér
Félévre	10 pengő 50 fillér
Negyedévre	5 pengő 50 fillér

Biró Miklós nyomdai műintézet rt. nyomása, VII, Rózsa ucca 25
Felelős: Sándor Zsigmond igazgató

A BORSSZEM JANKÓ RÉBUSZAI

I.

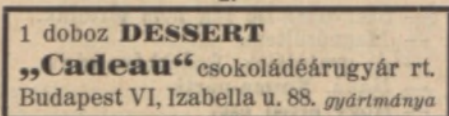
ség

Megfejtése a *Borsszem Jankó* jövő számában. A helyes megfejtők a következő jutalmakban részesülnek:

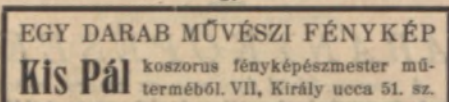
1.

2.

3.

4.

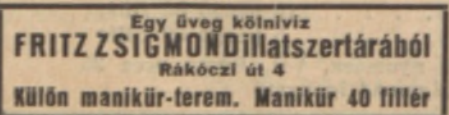
5.

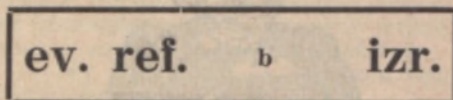
6.

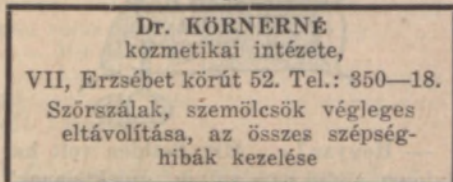
7.

II.

8.

A *Borsszem Jankó* múlt számában közölt rébuszok megfejtése: I. *Időelőtti tél*. II. *Korlátolt lapszám*. A megfejtők közül Balla Géza, Kiss Aladár, Groszberg Anikó, Illés Elemér, Magyar Pál, Bernáth Edith, Lengyel Pál kaptak jutalmakat.

Az

ESTIKURIR

a liberális

polgárság lapja

Mindenki olvassa

Olvassa a

MAGYAR HIRLAP

-ot,
a magyar értelmiség legkitűnőbb napilapját